

RAPORT EWALUACJI WEWNĄTRZSZKOLNEJ W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Szkoła Podstawowa nr 4
im. Henryka Sienkiewicza w
Hajnówce

Przedmiot ewaluacji:

*„Szkoła wspomaga rozwój uczniów z
uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji”*

Zespół ds. ewaluacji w składzie:

Dorota Siomko – lider zespołu

Helena Saczko

Alina Nesteruk

Ludmiła Grygoruk

Agnieszka Pawłowska

Beata Dubko

Przedmiotem ewaluacji jest zbadanie czy szkoła wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.

CEL ewaluacji: zebranie informacji od podmiotów szkoły o tym, w jakim stopniu szkoła wspomaga rozwój uczniów.

Podczas badania ewaluacyjnego zespół ds. ewaluacji szukał odpowiedzi na następujące **pytania kluczowe**:

1. Jak szkoła rozpoznaje możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów?
2. W jaki sposób szkoła wspiera uczniów w zakresie przezwycięzania trudności ucznia wynikające z jego sytuacji?
3. Jakie są najistotniejsze działania podejmowane przez szkołę w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

Kryteria ewaluacji:

- 1.1. Szkoła gromadzi informacje od uczniów i ich rodziców na temat potrzeb rozwojowych uczniów i rozpoznaje możliwości psychofizyczne uczniów;
- 1.2. Szkoła indywidualizuje procesy edukacyjne w odniesieniu do potrzeb ucznia;
2. Szkoła pomaga w przezwycięzaniu trudności ucznia;
3. Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są prowadzone zgodnie z potrzebami każdego ucznia.

Badaniem zostały objęte następujące podmioty szkoły:

- uczniowie klas V i II gimnazjum (97 uczniów, 91%);
- rodzice uczniów klas V i II gimnazjum (67 rodziców, 63%);
- nauczyciele (30 osób);
- dyrektor szkoły;
- pedagog szkoły;
- psycholog szkoły.

Techniki i narzędzia badawcze:

- Wywiad – arkusz wywiadu;
- Badanie ankietowe – kwestionariusz ankiety.

Wyniki ewaluacji

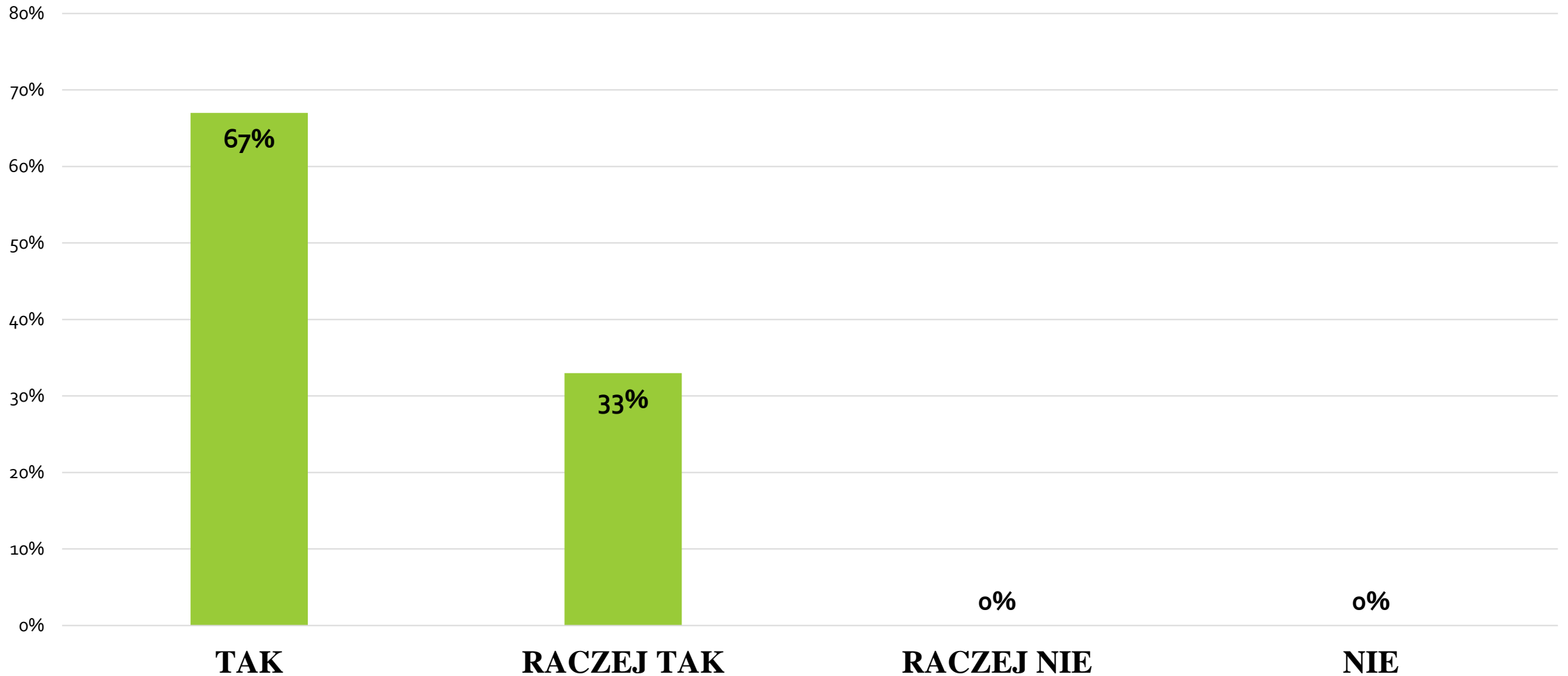
Ad. 1. Jak szkoła rozpoznaje możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe uczniów?

1.1. Szkoła gromadzi informacje od uczniów i ich rodziców na temat potrzeb rozwojowych uczniów i rozpoznaje ich możliwości psychofizyczne;

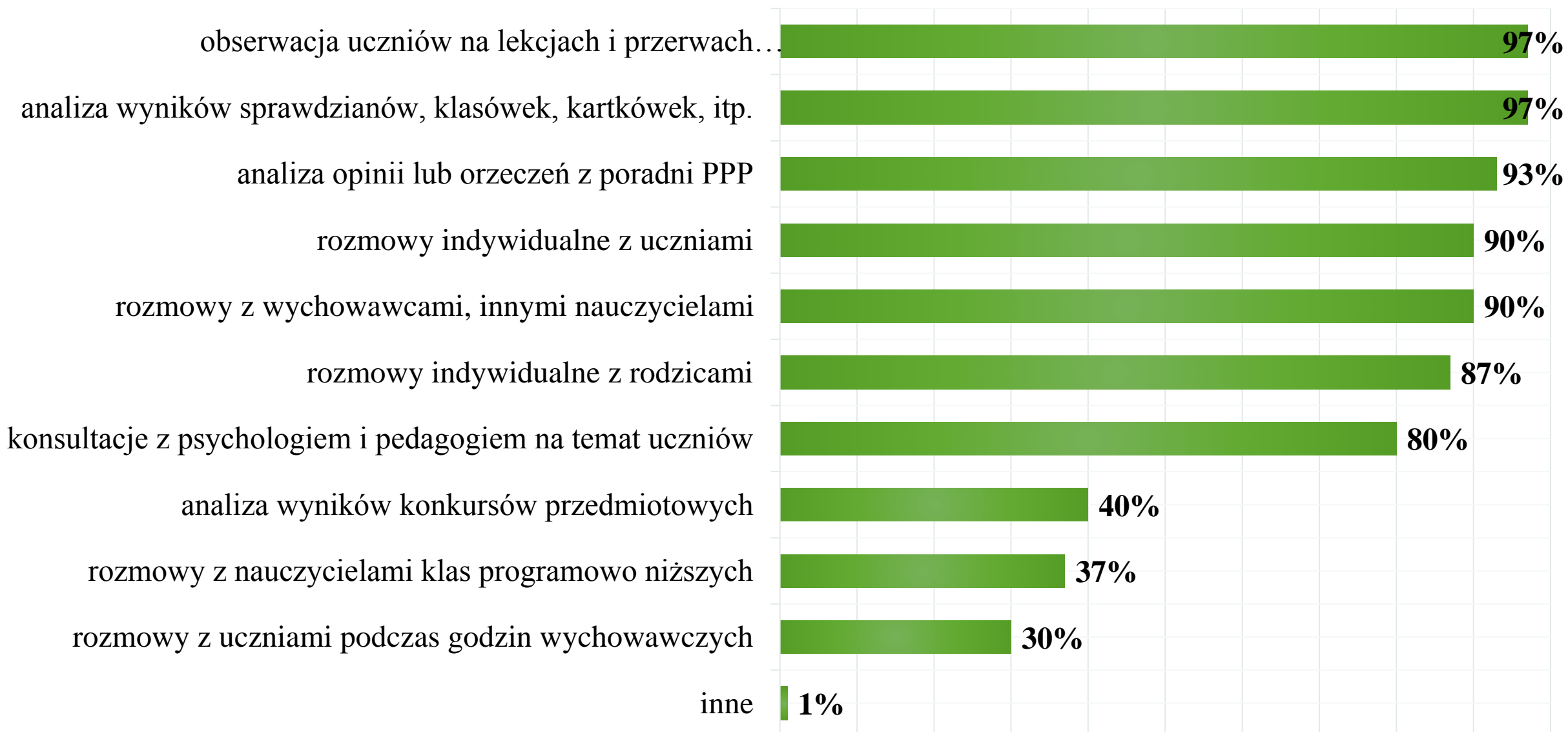
Przedmiotem badania było zdobycie informacji na temat w jaki sposób nauczyciele i wychowawcy zdobywają i gromadzą w/w informacje. Czy istnieje współpraca na poziomie nauczyciel-uczeń i nauczyciel-rodzic w tym zakresie?

Ankieta do nauczycieli

Czy zasięgasz informacji od uczniów i ich rodziców na temat potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów?

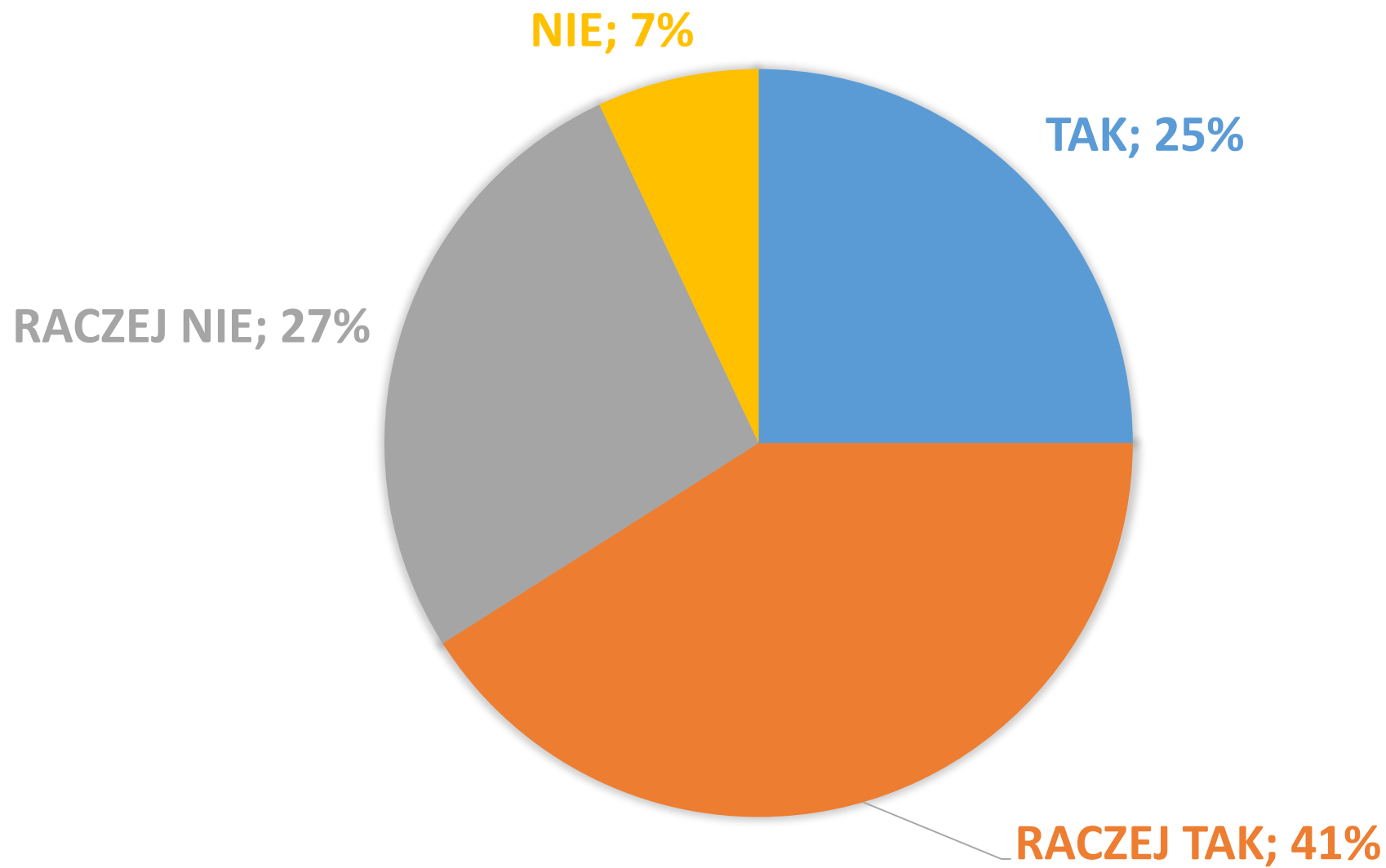

W jaki sposób nauczyciele zdobywają informacje na temat potrzeb rozwojowych uczniów oraz ich możliwości psychofizycznych?

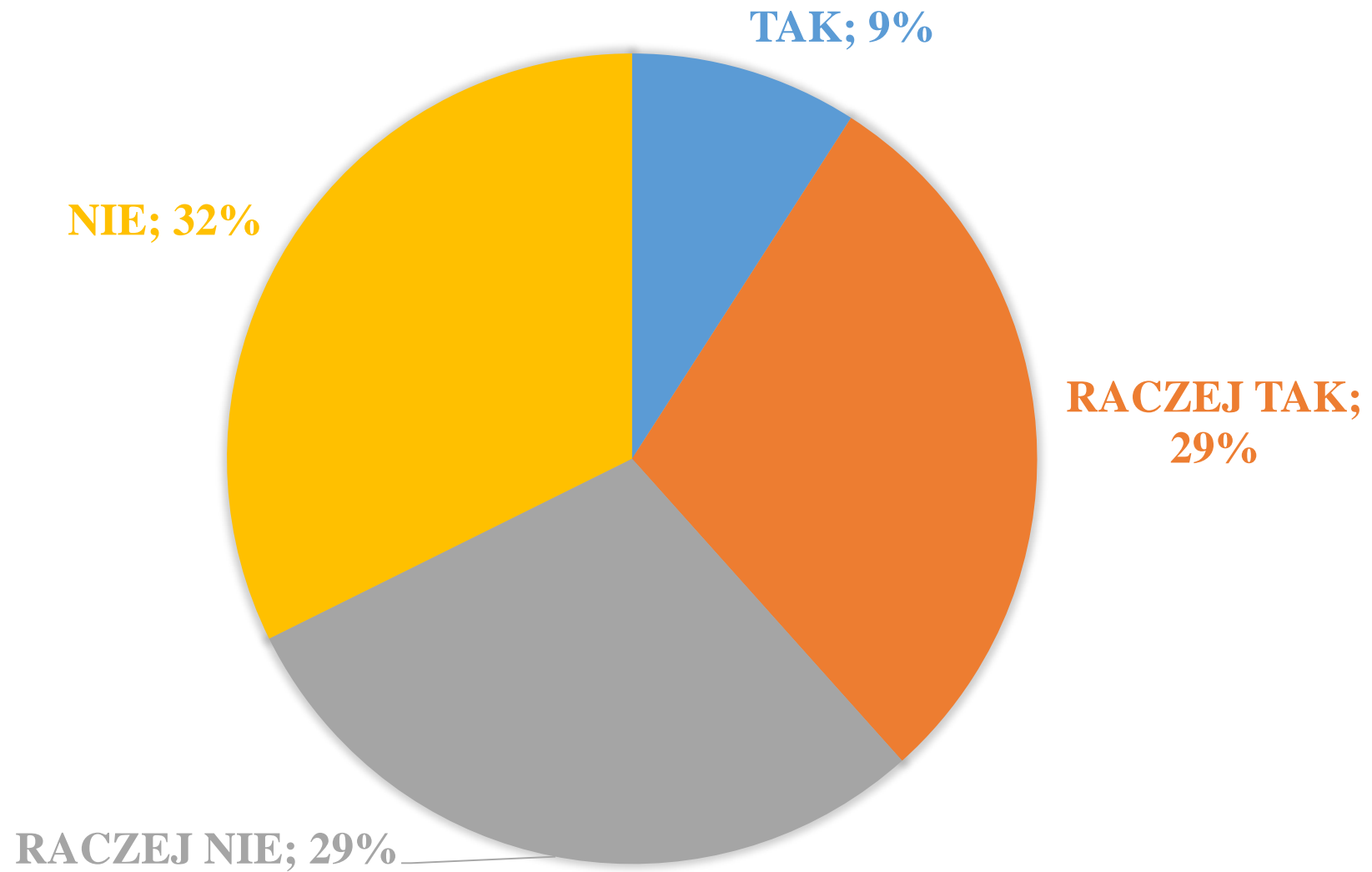

Ankiety do uczniów:

CZY NAUCZYCIELE WIERZĄ W TWOJE MOŻLIWOŚCI?

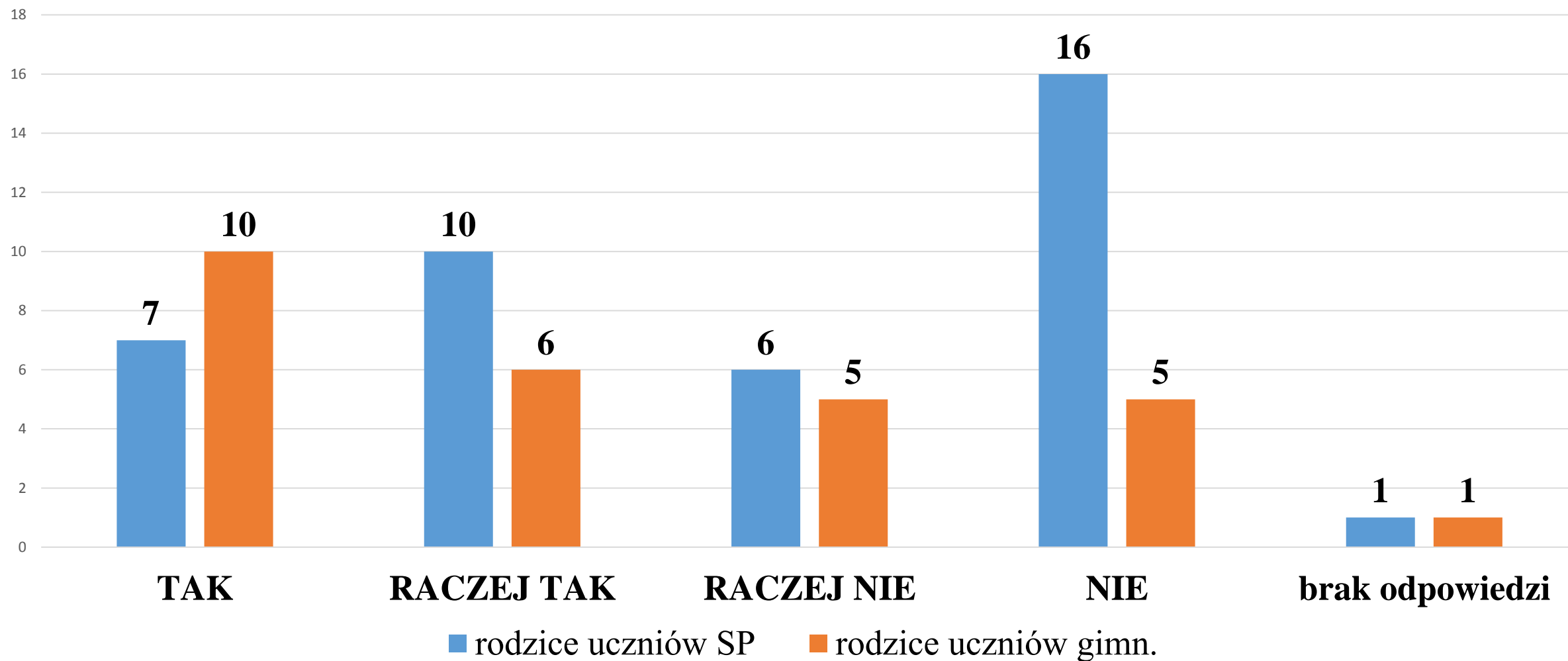

CZY NAUCZYCIELE WSKAZUJĄ NA TWOJE MOCNE I SŁABE STRONY?

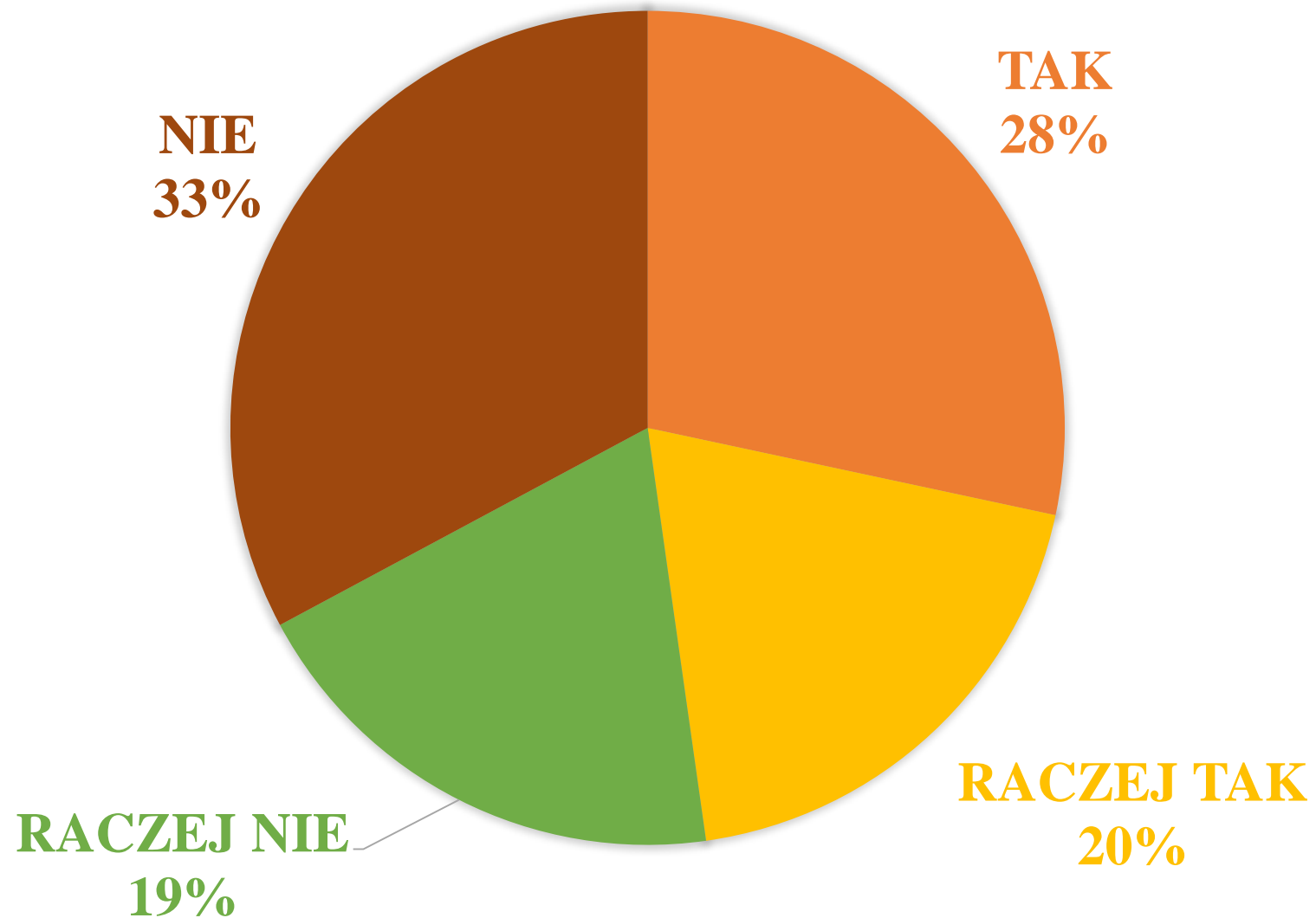

Ankiety do rodziców

Czy nauczyciele rozmawiają z Państwem o potrzebach rozwojowych Waszego dziecka?

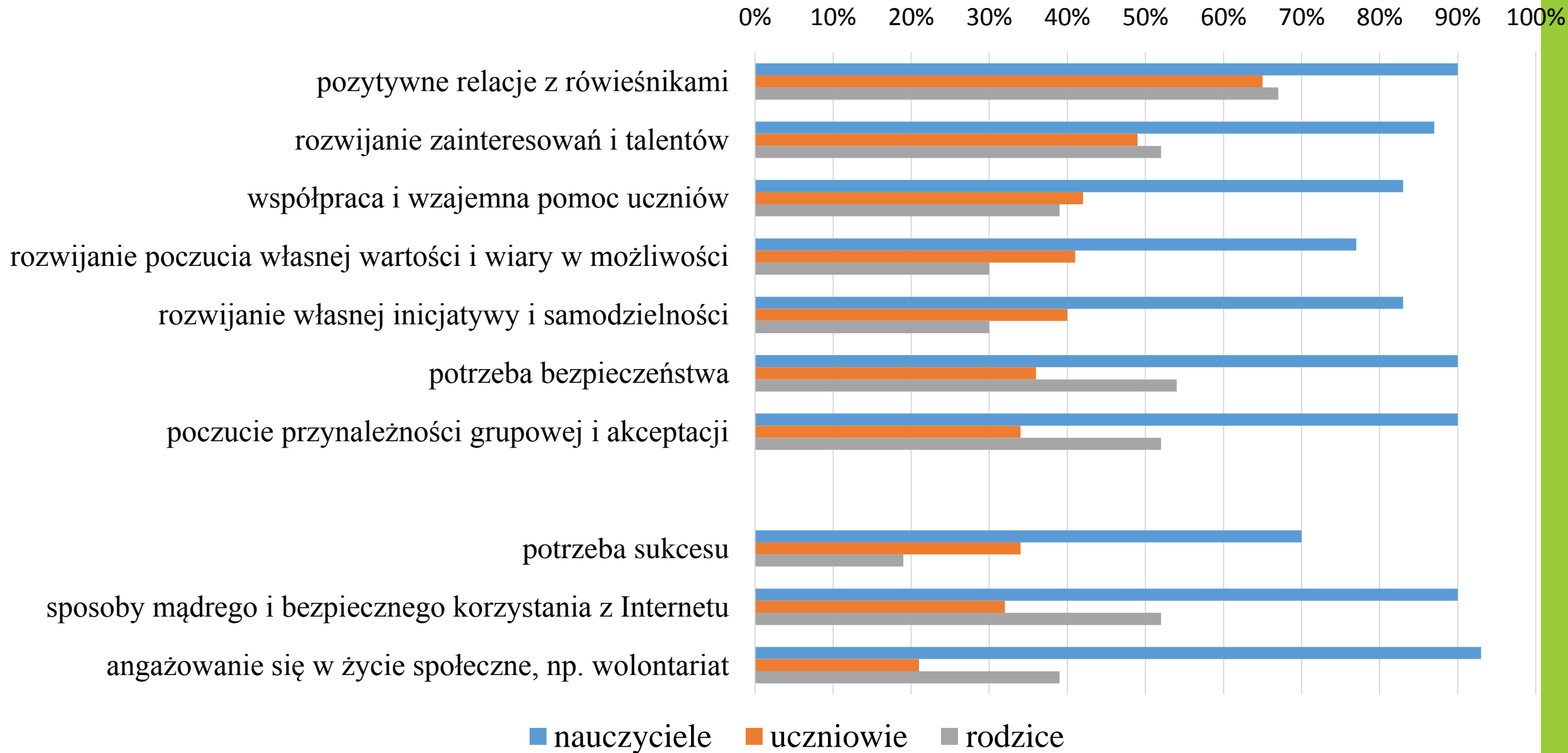
**CZY NAUCZYCIELE ROZMAWIAJĄ Z PAŃSTWEM NA TEMAT
MOŻLIWOŚCI WASZEGO DZIECKA?**

1.2. Szkoła indywidualizuje procesy edukacyjne w odniesieniu do potrzeb ucznia.

Przedmiotem badania było zdobycie informacji od podmiotów szkoły, jakie ich zdaniem potrzeby rozwojowe zaspokaja szkoła, jakie elementy indywidualizacji procesów edukacyjnych zaspokajają potrzeby uczniów i czy rodzice posiadają wiedzę na temat indywidualizacji procesu edukacji ich dzieci w szkole.

Jakie potrzeby zaspokaja szkoła?

W jaki sposób indywidualizujesz procesy edukacyjne ucznia, aby zaspokoić jego potrzeby rozwojowe?

Ad. 2 W jaki sposób szkoła wspiera uczniów w zakresie przezwycięzania trudności ucznia wynikające z jego sytuacji?

2.1 Szkoła pomaga w przezwycięzaniu trudności ucznia.

Techniki i narzędzia badawcze: wywiad z psychologiem i pedagogiem.

Uczniowie lub ich rodzice najczęściej zgłaszają się do psychologa lub pedagoga szkoły z następującymi problemami uczniów:

- zaburzenia rozwojowe,
- trudności adaptacyjne, szczególnie uczniów rozpoczynających naukę, ale i uczniów uczęszczających już do szkoły,
- konflikty w grupie rówieśniczej (kłótnie), dokuczanie, bójki, jak i problemy w relacjach z dorosłymi,
- zaburzenia zachowania oraz emocji, jak np. lęk, depresja, budowanie negatywnego obrazu swojej osoby, spowodowane min. nieprawidłową relacją w domu rodzinnym, złe samopoczucie, emocjonalne zachwiania,
- bieżące problemy wynikające z natury dojrzewania,
- nieumiejętność radzenia sobie ze stresem,
- trudności w nauce,
- zaburzenia odżywiania, samookaleczenia,
- trudne sytuacje w rodzinach uczniów, zaniedbania, konflikty, uzależnienia, przemoc w rodzinie, rozwód rodziców;

Pedagog szkolny jak i psycholog prowadzą następującą współpracę z nauczycielami w celu przeciwdziałania i przezwyciężania trudności:

- poradnictwo psychologiczne - indywidualne rozmowy z nauczycielami, konsultacje w celu wczesnego rozpoznania niepokojącej sytuacji uczniów,
- monitorowanie sytuacji konkretnych uczniów,
- w razie konieczności interwencje- rozmowy z uczniami, ich rodzicami, wspólne wizyty nauczyciela z pedagogiem w domach uczniów,
- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń lub trudności w funkcjonowaniu uczniów poprzez obserwację i indywidualne spotkania z uczniem, nauczycielami ucznia,
- prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych na lekcjach wychowawczych,
- współpraca z nauczycielami przy organizowaniu zebrań z rodzicami (psychoedukacja) oraz spotkania indywidualne z rodzicami na prośbę wychowawcy,

Szkoła prowadzi następujące działania mające na celu pomoc rodzinom w trudnej sytuacji:

- diagnoza sytuacji uczniów i ich rodzin,
- zabezpieczenie potrzeb ucznia, wsparcie i pomoc: obiady w szkole, paczki żywnościowe rodzinom uczniów w trudnych sytuacjach,
- objęcie ucznia i jego rodziny bieżącą pomocą psychologiczno- pedagogiczną na terenie szkoły, zajęcia profilaktyczno-edukacyjne i terapeutyczne, różnego rodzaju zajęcia dodatkowe,
- psychoedukacja rodziców, wsparcie w sytuacjach kryzysowych
- interwencje w sytuacji kryzysowej lub podejrzenia krzywdy dziecka, rozmowy i spotkania z uczniami i ich rodzicami,
- organizacja pomocy koleżeńskiej,
- konsultacje i współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w sferze opiekuńczo-wychowawczej,
- działania w zakresie realizacji procedury Niebieskiej karty,
- w razie konieczności informowanie policji i sądu o sytuacji rodziny.

Szkoła prowadzi współpracę z następującymi instytucjami na płaszczyźnie rozwiązywania problemów ucznia i jego rodziny:

- Komenda Powiatowa Policji- konsultacje prawne, rozmowy z uczniami, organizacja zajęć edukacyjno- profilaktycznych,
- Kuratorzy sądowi i społeczni- informowanie kuratorów o aktualnych sytuacjach uczniów lub ich rodziców objętych nadzorem kuratorskim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie- monitorowanie sytuacji uczniów wychowujących się w rodzinach zastępczych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej- konsultacje i wspólne diagnozowanie sytuacji finansowych, opiekuńczych i wychowawczych w rodzinach uczniów, wsparcie w trudnych przypadkach, organizacja i finansowanie uczniom bezpłatnych obiadów w szkole,
- Polska Akcja Humanitarna, ELEOS Białystok- program dożywiania dzieci „Pajacyk”,
- Bractwo Młodzieży Prawosławnej przy Parafii Św. Trójcy- organizacja pomocy w formie paczki żywnościowej rodzinom najuboższych uczniów,
- Zespół Oświaty Kultury i Sportu (UM)- realizacja programu pomocy *Stypendium Szkolne*,
- PCK- pomoc rzeczowa rodzinom uczniów.

Ad. 3 Jakie są najistotniejsze działania podejmowane przez szkołę w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej?

3.1 Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej są prowadzone zgodnie z potrzebami każdego ucznia.

Przeprowadzone badanie ankietowe miało odpowiedzieć na pytanie w jakim stopniu działania w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole są prowadzone zgodnie z potrzebami każdego ucznia, jakie działania podejmują nauczyciele w kierunku pomocy uczniom oraz w jakim stopniu rodzice są zorientowani na temat działań szkoły w tym zakresie.

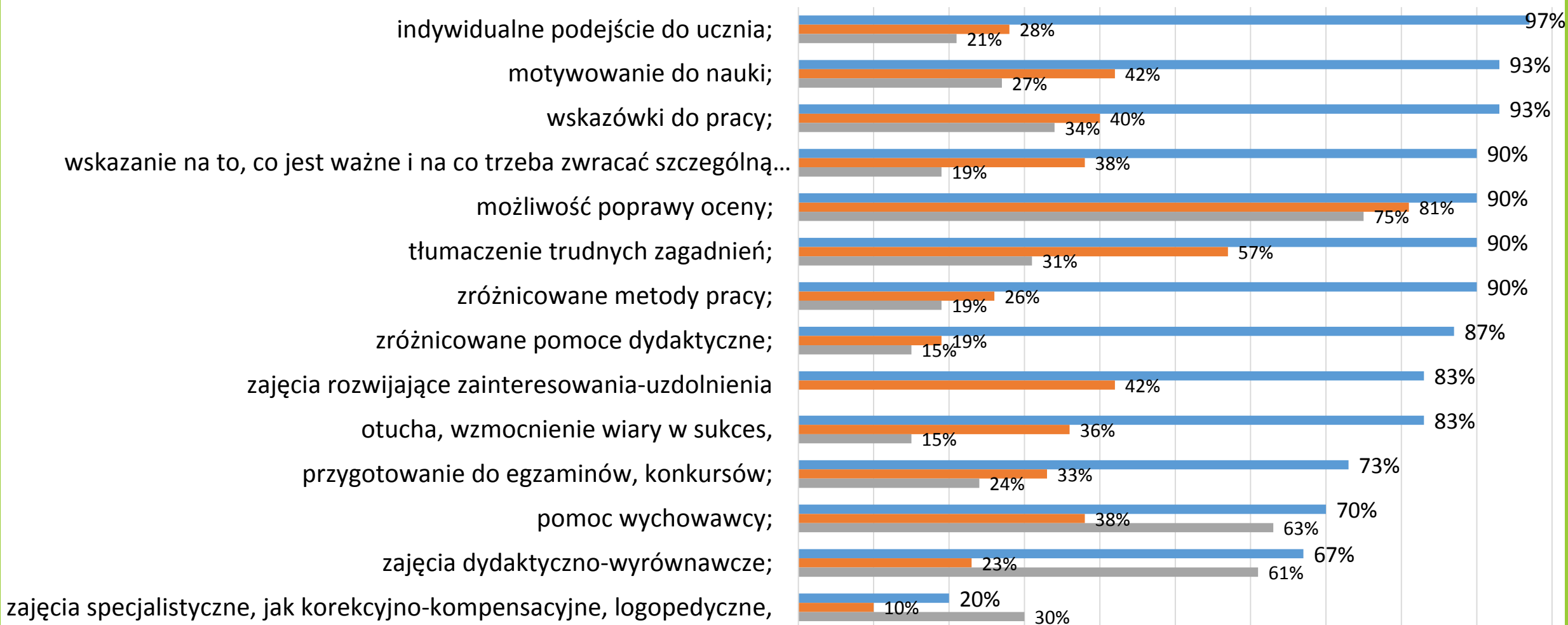
Wykres przedstawia działania **nauczycieli** i formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zmierzające do zaspokojenia potrzeb uczniów.

Uczniowie zaznaczyli, jakie formy pomocy są dla nich najważniejsze i spełniają ich potrzeby.

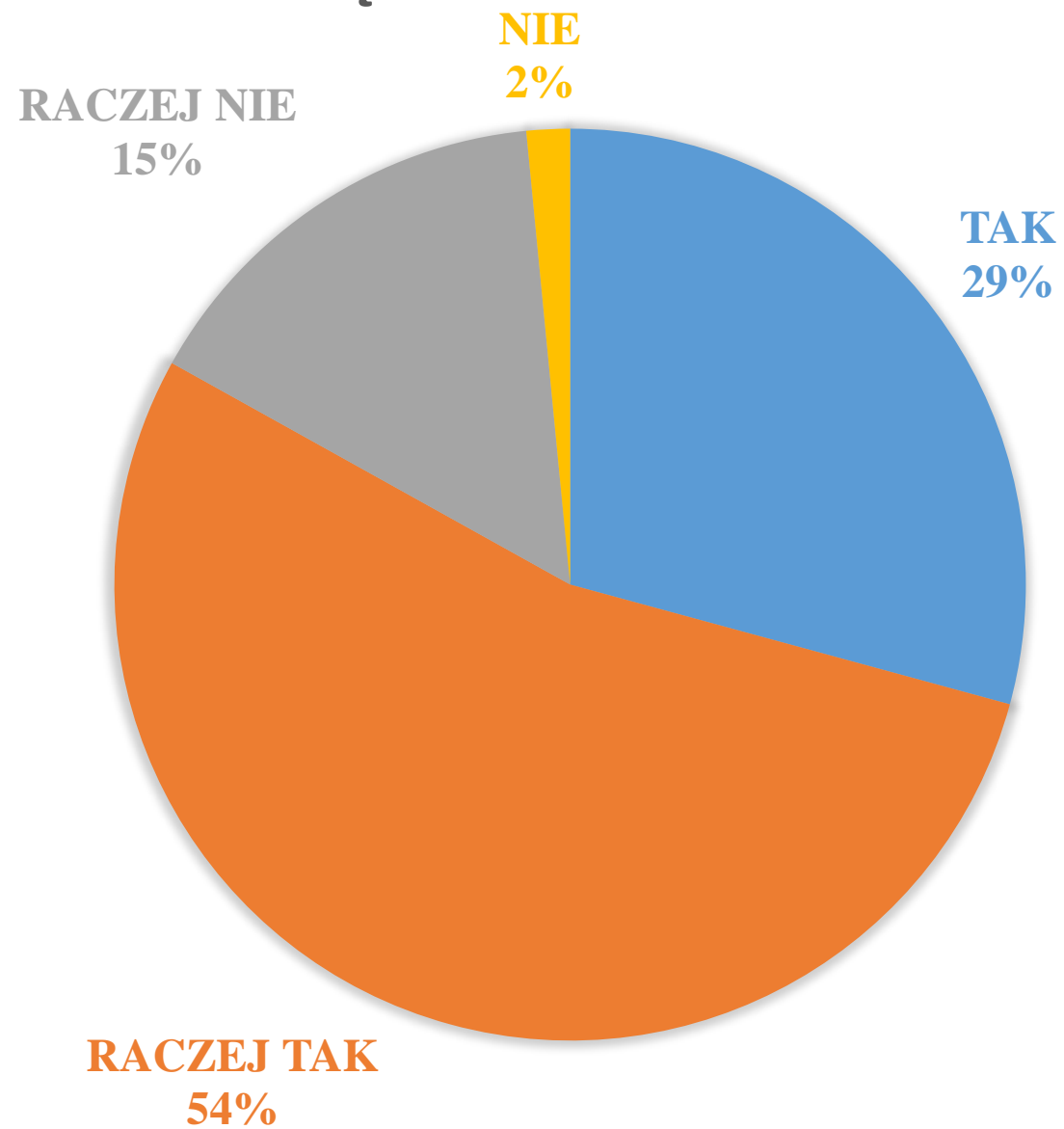
Rodzice mieli za zadanie zaznaczyć na jaką pomoc ze strony nauczyciela, ich zdaniem, uczniowie mogą liczyć.

Działania szkoły realizowane w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej zaspokajające potrzeby uczniów.

■ Nauczyciele ■ Uczniowie ■ Rodzice uczniów

CZY ZAJĘCIA POZALEKCYJNE ORGANIZOWANE PRZEZ SZKOŁĘ ODPOWIADAJĄ POTRZEBOM EDUKACYJNYM UCZNIÓW?

Mocne strony pracy szkoły:

- Szkoła gromadzi informacje na temat potrzeb rozwojowych uczniów i rozpoznaje ich możliwości psychofizyczne poprzez spotkania wychowawców z rodzicami, organizację warsztatów dla rodziców, przeprowadza badania ankietowe oraz zbiera sugestie od rodziców również drogą mailową.
- Nauczyciele najczęściej zdobywają informacje na temat potrzeb rozwojowych uczniów oraz ich możliwości psychofizycznych w następujący sposób:
 - obserwacja uczniów na lekcjach i przerwach,
 - analiza wyników sprawdzianów, klasówek,
 - analiza opinii, orzeczeń z PPP,
 - rozmowy z uczniami, wychowawcami, rodzicami.
- Szkoła prowadzi działania służące indywidualizacji procesu edukacji w odniesieniu do potrzeb każdego ucznia: gromadzenie opinii, orzeczeń i przydzielanie zgodnie z zaleceniami zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (np. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia z logopedą, zajęcia socjoterapeutyczne itp.), założenie kart indywidualnych potrzeb uczniów, prowadzone przez wychowawców, którzy na bieżąco monitorują potrzeby uczniów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, szkolenie kadry pedagogicznej z zakresu indywidualizacji nauczania, kierowanie uczniów do PPP (po rozmowach z rodzicami), organizacja indywidualnego nauczania uczniów.

- W procesie indywidualizacji pracy z uczniem wszyscy nauczyciele stosują wydłużony czas pracy, aktywizujące metody i formy pracy, dostosowują tempo pracy do możliwości ucznia, zadają prace domowe dla chętnych, stosują ocenianie kształtujące lub jego elementy oraz tworzą sprawdziany o zróżnicowanym stopniu trudności i zachęcają uczniów do rozwijania zainteresowań w różnych zajęciach pozalekcyjnych. Uczeń ma możliwość poprawy oceny i może liczyć na dodatkowe tłumaczenie trudnych zagadnień przez nauczyciela. Pozytywnym aspektem jest to, że nauczyciele organizują nauczanie dwupoziomowe i coraz częściej pracują metodą projektów edukacyjnych, co w badaniach podkreślili uczniowie.

- W badaniach zarówno nauczyciele, rodzice jak i uczniowie zgodnie ocenili, iż szkoła w dużym stopniu rozwija zainteresowania i talenty oraz kształtuje pozytywne relacje między rówieśnikami. Organizowane są koła zainteresowań zgodnie z potrzebami uczniów, realizowane są projekty edukacyjne, imprezy, uroczystości szkolne. Szkoła bierze udział w różnego rodzaju konkursach szkolnych, międzyszkolnych, zawodach sportowych.

- Potrzebujący uczniowie naszej szkoły są objęci pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Począwszy od kierowania potrzebujących pomocy uczniów do PPP na badania, przydzielanie zgodnie z zaleceniami zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (np. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia z logopedą, zajęcia socjoterapeutyczne itp.), założenie kart indywidualnych potrzeb uczniów, prowadzone przez wychowawców, którzy na bieżąco monitorują potrzeby uczniów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, po organizację indywidualnego nauczania uczniów.

- Szkoła podejmuje działania służące wyrównywaniu braków i zaległości powstałych w procesie uczenia się uczniów poprzez organizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z poszczególnych przedmiotów zgodnie z potrzebami każdego ucznia, docenianie w WSO pomocy koleżeńskiej, organizację lekcji powtórzeniowych utrwalających nowy materiał.
- Obecny w szkole pedagog i psycholog wspiera uczniów w sferze problemów emocjonalnych, konfliktów w grupie rówieśniczej, problemów w relacjach z dorosłymi oraz w trudnych sytuacjach szkolnych i rodzinnych. Prowadzone są zajęcia profilaktyczno - edukacyjne oraz terapeutyczne dla uczniów. Prowadzone są również konsultacje z rodzicami i nauczycielami dotyczące przyczyn trudności dydaktycznych i wychowawczych, ich niwelowania i rozwiązywania. Prowadzone są zebrania z rodzicami oraz indywidualne spotkania z psychologiem lub pedagogiem na prośbę nauczyciela lub rodzica.
- Pedagog szkolny prowadzi współpracę ze środowiskiem lokalnym i instytucjami w celu pomocy uczniom w ich trudnej sytuacji.
- Uczniowie otrzymują pomoc i wsparcie wychowawcy w trudnej sytuacji uczniów.

Słabe strony pracy szkoły:

- Rodzice i uczniowie nie zawsze dostrzegają stosowane na zajęciach metody i formy pracy oraz indywidualne podejście nauczyciela do ucznia;
- Nauczyciele w niskim stopniu do pozyskiwania informacji na temat potrzeb rozwojowych uczniów wykorzystują godziny do dyspozycji wychowawcy oraz rozmowy z nauczycielami klas programowo niższych.
- W przeprowadzonych badaniach jedna trzecia ankietowanych uczniów stwierdziła, że nauczyciele nie wierzą lub raczej nie wierzą w możliwości swoich uczniów. 61% ankietowanych uczniów stwierdziło również, że nauczyciele nie wskazują na ich mocne i słabe strony.
- Rodzice ocenili, że nie wszyscy nauczyciele rozmawiają z nimi o potrzebach rozwojowych dzieci. Tylko połowa ankietowanych rodziców stwierdziła, że nauczyciele rozmawiają z nimi na temat możliwości swoich dzieci. Pozostali twierdzą, że podejmują rozmowy rzadko lub nie rozmawiają wcale na ten temat.

- W przeprowadzonych badaniach zwraca uwagę fakt, że nauczyciele mają inną opinię dotyczącą zaspokajania potrzeb rozwojowych uczniów przez szkołę niż rodzice i uczniowie. Według opinii nauczycieli szkoła zaspakaja potrzeby rozwojowe uczniów w co najmniej 80%, zaś rodzice i uczniowie oceniają to na mniej niż 50%. Z drugiej zaś strony należy zaznaczyć fakt, że 80% ankietowanych rodziców stwierdziło, że zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę zaspokajają potrzeby rozwojowe ich dzieci.
- Zdaniem rodziców szkoła w słabym stopniu rozwija własną inicjatywę i samodzielność uczniów, angażowanie się w życie społeczne, na przykład poprzez wolontariat oraz w słabym stopniu zaspokaja potrzebę sukcesu.
- Uczniom brakuje zróżnicowanych pomocy dydaktycznych stosowanych na lekcjach.
- Uczniowie potrzebują zwiększenia motywacji do nauki.

REKOMENDACJE

1. W dalszym ciągu organizować zajęcia wspierające wszechstronny rozwój uczniów zgodnie z ich potrzebami.
2. Prowadząc indywidualizację nauczania kierować swoją uwagę na poszczególnych uczniów i dostosowywać nauczanie do ich predyspozycji, stosując zróżnicowane metody i formy pracy.
3. Wskazywać mocne i słabe strony uczniów oraz rozmawiać z nimi o ich możliwościach, wzmacniając wiarę w ich własny sukces i motywując uczniów do pracy.
4. W trakcie zebrań i rozmów indywidualnych z rodzicami częściej poruszać kwestie związane z potrzebami rozwojowymi i możliwościami psychofizycznymi uczniów oraz informować ich o stosowanych w szkole metodach i formach pracy z uczniami.
5. W większym stopniu stwarzać sytuacje prowadzące do podejmowania przez uczniów samodzielnych działań na rzecz szkoły i środowiska lokalnego.
6. Kontynuować działania pedagoga i psychologa szkolnego z zakresu przezwyciężania trudności uczniów.